Для детей дошкольного возраста

Воспитатель: Медведева Альфия Магсумовна;
Детский сад №5 с. Буздяк; ноябрь 2020 года.

Ноябрь 2020 года
с. Буздяк

Песни, потешки и пальчиковые игры

на татарском языке

Потешки и стихи, которые можно использовать при массаже или купании ребенка.

Бала юындыру йоласы

Атаң кискән утын түгел
Анаң яккан мунча түгел,
Аюдай симез бул, бүредәй җитез бул.
Аю баласы, бүре баласы, мунча ташы, бүрәнә башы,
Картны күрсәң, бабай диген
Карчыкны күрсәң, әби диген
Яшьне күрсәң, абзый диген, җиңги диген
Тәмле телле бул
Атаң ташы түгел, мунча ташы
Минем кулым түгел, Әйшә-Батман кулы
Минем телем түгел
Идел кичкән инәләр теле
Кәбестәгә су салдым,
Суы сарыксын, үзе калыксын.
Бүрәнә астыннан куян чыккан –
Чоррр иткән...
Ят та йокла,тор да уйна.

Баланың әнисе коендырганда менә болай әйткән:

Бисмилләәһир-рахмәәнир-рахииим. Ләәә иләәһә илләллааһү
Мүхәммәдүр расүүлүллааәһ.
Суы сарыксын, үзе калыксын,
Бәхетле- тәүфикълы булсын!
Иманлы җаннардан яралган булсын!
Әти-әнисенә шәфкатьле булсын, олыга-кечегә
мәхәббәтле күренсен.
Мичтәй, моржадай таза, дөядәй зур булып үссен!
Суы сарыксын, үзе калыксын,
Тигез канатлы булсын,
Озын гомерле булсын!
Җиңел пар белән сине, улым (кызым)!

“Чакылт-чокылт”
массаж ясау өчен мавыктыргыч

Поезд йөри
Чакылт-чокылт,
Чакылт-чокылт,
Чакылт-чокылт!

Тәгәрмәче -
Чакылт-чокылт,
Чакылт-чокылт,
Чакылт-чокылт!

Поезд ишеге
Ачык -
Тәгәрәп төште
Капчык!
Коелды аннан борчак,
Жыелды халык шул чак:

Тавыклар
Кыт-кыт-кытак!
Үрдәкләр
Бак-бак-бак-бак!

Чыпчыклар
Чырык-чырык!
Каргалар
Карык-карык!
Сарыклар
Бәә-бәә!
Кәҗәләр
Мәә-мәә!
Песи генә йоклаган,
Аңа борчак калмаган…

Ә-ә-ә! Берәү калган икән -
Чокырга тәгәрәп киткән!

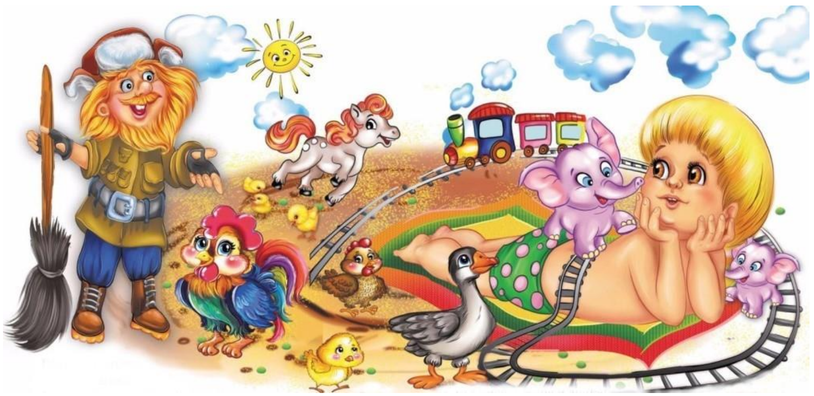

Суда уйныйбыз!

Диңгездә йөзә балык.
Сикерә, чума,
Чыга калкып.
Бер балык,
Йөз балык,
Артыннан йөзәм талып.

"Куянкай"

Куян китап тапты.
Укыды, укыды, япты.
Онытып бетергәч, тагын ачты.
Укыды, укыды, япты.
Яңадан ачты.
Укыды, укыды, япты.
Куян китапны шәп белде.

Пальчиковые игры на татарском языке
Бармак уеннары

Бу бармак-бабай,
Бу бармак-әби,
Бу бармак-әти,
Бу бармак-әни,
Бу бармак-нәни бәби,
Аның исеме- чәнти!

***

Баш бармак баш кашый,
Имән бармак имән ташый,
Урта бармак утын яра,
Атсыз бармак ат жигә,
Чәнти бармак чәй эчә.

***

Карга килер — казан асар,
Торна килер — тоз салыр,
Саескан килер — салма салыр,
Песнәк килер — пешерер,
Чыпчык килер — төшерер,
Моңа бирер, моңа бирмәс,
Моңа бирер, моннан алыр,
Кетер, кетер, кетер,
Казан төбен кимер…
(Чәнти бармагын тотып, баланың уч төбен кытыклыйлар.)

***

Бер — бермәк,
Ике — икмәк,
Дүрт — дүртмәк,
Биш — бишмәт,
Алты — атмак,
Жиде — житмәк,
Сигез — сикмәк,
Тугыз — тукмак,
Ун — уймак,
Таба тулы коймак,
Мә сиңа да бер бармак! (Балага бер бармак тоттыралар)

***

(Баланың кул аркасын
сыйпап.)
Песикәй, песикәй,
Ала мәче сөт эчә,
Кара мәче күз кыса.
Кит дигәндә китмәсәң,
Лапасага чәп итә.
(Алып өлгермәсә,
кул сыртына «чәп» итәләр.)

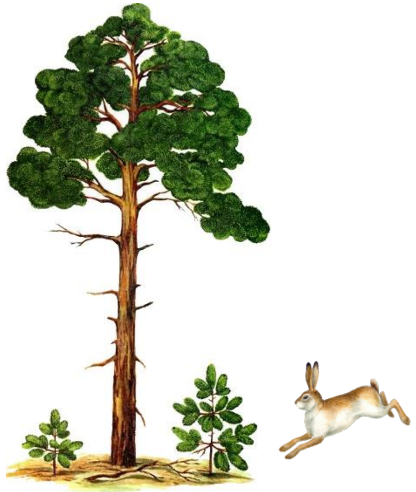

***

Кылый куян сикерә,
Биек нарат астында
Ә икенче агачта,
Бутән куян сикерә

***

— Монда май бар иде,
май кая китте?
— Песи ашап китте.
— Песи кая китте?
— Салам астына кереп
китте.
— Салам кая китте?
— Сыер ашап китте.
— Сыер кая китте?

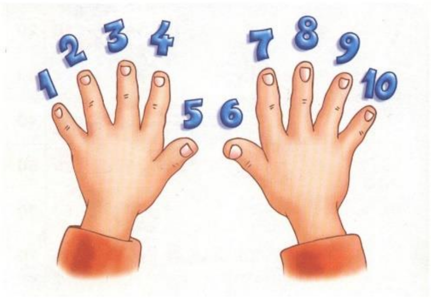

— Котүгә китте.
— Тебәй, тебәй, тебәй!
(учны кытыклыйлар)
— Бармак, бармак,
Кайда булдың?
— Бу абый белән
Урманга бардым.
Бу абый белән
Кырда йөгердем.
Бу абый белән
Ботка ашадым.
Бу энем белән
Җыр җырладым.

Уенчыкларның исемнәрен әйтә-әйтә, балалар бармакларын бөгеп баралар.

***

Баш бармагым туп була,
Имән бармак — бөтерчек.
Урта бармак була шакмак,
Атсыз бармак — сикергеч.
Чәнти бармак — барабан,
Сана, әйдә, яңадан.

***

Бу бармак — кыяр,
Бусы — кәбестә,
Бу бармак — кишер,
Бусы — чөгендер,
Ә бусы суган булды —
Минә кәрзинем тулды.
(бармакларны йодрыклыйлар)

***

Баш бармак була бүре,
Имән бармагым — төлке,
Урта бармагым — керпе,
Атсыз бармагым — аю,
Чәнти бармагым — куян,
Куянны кая куям?

Яшелчәләрне истә калдырыр өчен бармак уены.

***

Бу бармак- кабак,
Бу бармак- борыч,
Бу бармак- кишер,
Бу бармак- кыяр,
Бу бармак- суган.
Яшелчә быел уңган,
Бакчабызда бар да бар!
Шунсы кызык, болар барсы
Кәрзингә ничек сыйган?

***

Бу бармак- чөгендер,
Бу бармак- сарымсак,
Бу бармак- баклажан,
Бу бармак- помидор,
Бу бармак- бәрәңге.
Бик тиз җыеп бетердек,
Ярый әле өлгердек.
Җәйге яңгыр килеште,
Яшелчәләр тиз үсте.

***

Бу бармак-груша,
Бу бармак-чия,
Бу бармак-персик,
Бу бармак-лимон,
Бу бармак-алма.
Кайсы үсә бакчада,
Кайсы бардыр сатуда.
Витаминнарга бик бай,
Бик куана кыз, малай.

***

Бу бармак-виноград,
Бу бармак-ананас,
Бу бармак-абрикос,
Бу бармак-апельсин,
Бу бармак-мандарин.
Ашап кына өлгер син!
Китергәннәр ерактан,
Кышка-язга карамый,
җиләк-җимеш яшелчәне
Бутап әйтү ярамый!

Татарские народные песни

Колыбельная

***

Әлли бәлли, бәбкәсе,
Кая киткән әнкәсе?
Каенлыкка җиләккә
Айсылуга бүләккә.

Әлли бәлли, бәбкәсе
Кая киткән әткәсе?
Тимерчегә чиләккә
Айсылуга бүләккә.

Әлли бәлли, бәбкәсе,
Кая киткән әбкәсе?
Тегүчегә күлмәккә
Айсылуга бүләккә.

Әлли бәлли, бәбкәсе,
Кая киткән бабасы?
Чүлмәкчегә чүлмәккә
Айсылуга бүләккә.

Әлли бәлли, бәбкәсе,
Кая киткән Айсылу?
Бер кая да китмәгән,
Йоклый икән Айсылу.

Перевод:

Баю-бай, утеночек,
Куда ушла мамочка?
В березовый лес
за ягодкой для Айсылу.

Баю-бай, утеночек,
Куда ушел папочка?
К кузнецу за ведерком
для Айсылу.

Баю-бай, утеночек,
Куда ушла бабушка?
К портному за платьицем
для Айсылу.

Баю-бай, утеночек,
Куда улетел дедушка?
К гончару за горшком,
Айсылу подарит.

Баю-бай, утеночек,
Куда Айсылу ушла?
Никуда не ушла,
Спит, оказывается.

***

«Ак куян»

1.Ак куян, йомшак куян
Безгә кунакка килгән.
Койрыгы кыска гына
Колагы җиргә тигән.

2.Әйдәгез, кунакларны,
Кишер белән сыйлыйбыз.
Тыпыр-тыпыр, тыпыр-тыпыр
Сикерешеп уйныйбыз.

***

Гармунчы

И дүдәме, дүдәме,
Гармунчыгыз өйдәме?
Өйдә булса, килсен әле,
Биетеп китсен әле.

Ялындыра, ялындыра,
Ялындыра, килми ул,
Килер иде, уйнар иде,
Бию көен белми ул.

Ялынмыйбыз, ялынмыйбыз,
Ялынмыйбыз килмәсә;
Гармун күтәреп йөрмәсен,
Бию көен белмәсә.